

Kan medicin mod HIV mindske risiko for Alzheimers sygdom?

En særlig type inflammationshæmmende medicin, der bruges til behandling af HIV og hepatitis B, er associeret med 6-13 % nedsat risiko for udvikling af alzheimer på langt sigt. Det viser et amerikansk registerstudie baseret på oplysninger fra sygesikringsdatabaser, der omfatter mere end 270.000 patienter.

Et amerikansk studie viser, at en særlig type medicin til behandling af HIV og hepatitis B er associeret med 6-13 % nedsat risiko for udvikling af alzheimer på langt sigt.

Lægemidler af typen nukleosid reverse transkriptase-hæmmere, der forhindrer HIV (human immundefektvirus) i at reproducere sig i kroppens celler, har også en hæmmende virkning på de såkaldte inflammasomer. Inflammasomer udgør nøglekomponenter i det medfødte immunsystem, der bl.a. er involveret i risikoen for at udvikle Alzheimers sygdom. Lægemidlerne anvendes også imod hepatitis B, der er en variant af smitsom leverbetændelse.

Forskere fra bl.a. *University of Virginia School of Medicine* har analyseret data fra to af USA's største sygesikringsdatabaser med henblik på at undersøge risikoen for Alzheimers sygdom blandt patienter, der fik ordineret nukleosid RT-hæmmere. Det drejer sig om *U.S. Veterans Health Administration Database*, der primært indeholder data om mænd, gennem en periode på 24 år (2000 til 2024), og om data fra *MarketScan*-databasen, der indeholder data om kommercielt forsikrede mænd og kvinder gennem 14 år (2006-2020). Forskerne fokuserede på patienter

over 50 år, der tog medicinen mod enten HIV eller hepatitis B. Patienter, der allerede var diagnosticeret med alzheimer, blev ekskluderet fra analyserne. Der blev inkluderet data fra i alt 270.000 patienter i studiet.

Randomiseret klinisk forsøg planlægges

Efter justering for konkurrerende risikofaktorer og sygdomstilstande (*confounders*) var behandling med nukleosid RT-hæmmere forbundet med en 6 % reduceret risiko for Alzheimers sygdom i veterankohorten årligt (justeret hazard ratio 0,94; 95 % konfidensinterval 0,89-0,99) og en 13 % mindsket risiko i *MarketScan*-kohorten årligt (justeret hazard ratio 0,87; 95 % CI, 0,78-0,97). Andre typer af medicin mod HIV eller hepatitis B var ikke associeret med mindsket risiko for alzheimer.

Da der er tale om et registerstudie baseret på observationelle data, skal man være forsigtig med at tage resultaterne alt for bogstaveligt. En afklaring af, om behandling med nukleosid RT-hæmmere rent faktisk kan mindske risikoen for Alzheimers sygdom, vil kræve et randomiseret, blindet klinisk forsøg (en RCT), hvilket er relativt ressourcekrævende.

Men ifølge en pressemeddelelse fra *University of Virginia* har forskergruppen udviklet et nyt inflammationsblokerende lægemiddel, som skulle være en sikrere og mere effektiv version af nukleosid RT-hæmmere. Det nye lægemiddel afprøves allerede i kliniske forsøg, der involverer andre sygdomme, og planlægges nu også afprøvet i et forsøg mod Alzheimers sygdom.

Magagnoli J, Ambati M, Cummings TH, Nguyen J, Thomas CC, Ambati VL, et al. Association of nucleoside reverse transcriptase inhibitor use with reduced risk of Alzheimer's disease risk. *Alzheimers Dement*. 2025;21(5):e70180.

[PubMed](#)

UVA Researchers: HIV Drugs Offer 'Substantial' Alzheimer's Protection. *University of Virginia, UVAToday* den 8. Maj 2025.

[University of Virginia](#)

Oprettet: 22. maj 2025